

Cyfarfod Cyngor Cymuned Aberffraw

Cynhelir yn Ystafell JOW, Neuadd y Pentref, am 7pm ddydd Mercher 18 Ionawr 2023

Present	S Griffiths (Cadeirydd Dros Dro), E Roberts, D Fowlie, R F Owen, C Topps,
	Barry Owen, G Stallwood and Cllr Arfon Wyn
	Clerc – J Davies

	Nododd SG bresenoldeb Pwyllgor Safonau Ynys Môn fel rhan o waith monitro parhaus y Cyngor Cymuned.	
1.	Pleidlais y Cadeirydd	Cynigiodd DF SG ar gyfer cadeirydd, 2il gan GO. Cynigiodd DF CT fel is-gadeirydd, 2il gan RO. Pob cynghorydd cytuno ar y ddau apwyntiad.
2.	Datganiad o ddiddordeb.	Ni ddatganwyd unrhyw fuddiannau.
3.	Ymddiheuriadau	J Smithurst, Oliver Fowlie, Bryan Owen and Cllr John Ifan Jones
4.	Cofnodion y cyfarfodydd blaenorol	<p>Roedd cofnodion Gorffennaf, Medi, Hydref a Thachwedd wedi'u hailddosbarthu ar ôl cywiriadau. Cytunodd DF â'r newidiadau a wnaed. Cynigiodd SG eu bod yn cael eu derbyn, 2il gan GO. Yna adolygodd SG yr eitemau a nodwyd gan DF yng nghofnodion mis Tachwedd, bydd y rhan fwyaf o'r eitemau'n cael eu cynnwys yn y drafodaeth ar yr agenda, ac eithrio –</p> <p>1, Hydref 2021 – Cadarnhaodd SG nad oedd cofnodion swyddogol ar gael. Daeth y cyfarfod yn un anffurfiol oherwydd nad oedd unrhyw gymerwr nodiadau penodedig yn bresennol.</p> <p>2. Tachwedd 2021 – CCA gyda VHMC a'r Cyngor gyda Mr. A Beechy wedi'i wahodd. Cadarnhaodd SG nad oedd cofnodion swyddogol ar gael fel y cadarnhawyd gan S Gill.</p> <p>Nododd SG fod holl bwyntiau'r Neuadd Bentref i'w trafod yn yr eitem agenda Neuadd Bentref isod.</p>
5.	Materion yn codi o gyfarfodydd blaenorol	SG i ymgynghori o dŷ i dŷ yn Stryd y Capel, Stryd Llewelyn. Etc ac adrodd yn ôl i'r Cyngor yn y cyfarfod nesaf.
		Map o'r Caeau – Pob Cynghorydd i gael copi caled o'r map a'r rhestr tenantiaid.
		Erydiad Cae – cysylltu â CNC
		Toiled Cyhoeddus – dywedodd SG nad oedd bil wedi'i dderbyn am glo wedi'i atgyweirio. Agor i'w drafod ar bwynt agenda VH
		CNC – Clerc i fynd ar ôl CNC ynglŷn â'r llwybr troed a grëwyd o myl y ffordd i'r draethlin (Glan y Môr)
		Clerc i drefnu
		Clerc i gysylltu â CNC
		Cyngor i drafod oriau agor ymhellach
		Clerc i fynd ar ôl CNC

	Adolygiadau Maes – Mae angen diweddarau ffiniau mewn rhai meysydd.	Cynigiodd SG bod y Cyng AW yn chwilio am gyllid i gynorthwyo Tenantiaid
	Ambiwlans Awyr Cymru - cynigiodd DF y dylai'r cyngor wrthwynebu. Roedd llythyr diolch am ei waith i gael ei anfon at Rhun ap Iorwerth	SG/Clerc i drefnu
	Cynghrair Bro Aberffraw Alliance – cynrychiolydd Cyngor Cymuned.	CT/SG i ddiweddarau cyswllt y Cyngor
	Nododd DF y dylid anfon llythyr diolch at Brian Ibetston ynglŷn â helpu gyda bocsiu.	Clerc i drefnu.
	Maes Parcio'r Traeth – y ddau gynghorydd yn gwthio am linellau melyn ger mynedfa maes parcio'r bont fel ei fod yn cael ei gadw'n glir.	Cyng AW a'r Cyng JIJ i wthio gyda CSYM
	Mynediad i Gerbydau a sbwriel yn Nhraeth Mawr – Fel traeth nid cyfrifoldeb cynghorau cymuned Cyng AW yn holi CSYM.	Cyng AW i ofyn i CSYM ynglŷn â sbwriel a mynediad i gerbydau ac ati.
6.	Admin and financial Review	
	Dosbarthwyd crynodeb ariannol 2022/23. Nododd DF nad yw anfonebau unigol yn cael eu dwyn gerbron y cyngor i'w cymeradwyo fel y nodwyd yn archwiliad mewnol 2021/2022. Dywedodd y Clerc nad oedd y rhain wedi cael eu dwyn gerbron y cyngor lle maent yn cyfateb i'r gyllideb y cytunwyd arni eisoes. Yna gofynnodd DF am y Neuadd Bentref, dywedodd y Clerc fod hwn yn endid gwahanol a hyd y gwyddai, nid oedd angen dod o flaen y Cyngor ond y VHMC.	
	Trafododd y Clerc a'r Cyngor y caffaeliad diweddaraf dosbarthu gweithdrefn gyda'r nod o egluro'r broses. Cynnig diwygio testun ychwanegol.	Cynigiodd SG, BO 2il gynnis. Clerc i ddiweddarau'r Rheolau Sefydlog
	Dosbarthodd y Clerc gwelliant rheol sefydlog parthed Proses ymddiswyddo Cynghorydd. Cynghorwyr trafodwyd a chynigiodd DF y gwelliant yn nodi bod gan y cynghorydd tan y Gymuned nesaf Cyfarfod y Cyngor cyn i'r ymddiswyddiad gael ei gadarnhau.	DF yn cynnis, CT 2il gynnis Clerc i ddiweddarau'r Rheolau Sefydlog
	Cynllun Hyfforddi Cynghorwyr – Clerc wedi cadarnhau dim cyswllt oddi wrth Gynghorwyr parthed hyfforddiant.	Clerc i drefnu hyfforddiant cyffredinol yn JOW ystafell gydag Un Llais Cymru
	Cyllideb y Cyngor 2023/2024 - dosbarthwyd y gyllideb ddrafft cyn y cyfarfod. Cwestiynodd DF osod cyllideb yn seiliedig ar gyllideb flaenorol ac nid y gwir (ddim yn y gyllideb ar gyfer rhoddion disgwylidig hysbys/atgyweiriadau parc ac ati). Cyfarfod y llynedd cododd DF lawer o gwestiynau na chawsant eu hateb, byddent wedi cynorthwyo i gynhyrchu cyllideb fwy cywir. Dywedodd y Clerc fod yr amser wedi ei osod gan CSYM felly cyllideb ei osod yn unol â hynny. Ni dderbyniwyd ymateb ar y gyllideb ddosbarthedig yr anelwyd ati cynyddu'r praesept eleni.	Cytunodd SG ar y gyllideb arfaethedig gyda phresept ddim yn cynyddu, GS 2il gynnis. Clerc i gyflwyno cais praesept i CSYM.
	Holodd DF lle'r oedd y £600 o'r bingo wedi'i dderbyn fel y dyfynnwyd yn y cyfarfod ond nid ar y cyllid.	Clerc i gadarnhau

7.	Neuadd Bentref	Mae SG wedi adolygu'r opsiynau rheolaeth ar gyfer y Neuadd Bentref ac wedi nodi bod angen ffurfio is-bwyllgor, cynigiodd SG fod cofnod 2 ond yn ddelfrydol 3 Cynghorydd Cymuned ar y pwyllgor, gydag un yn brif gyswllt ar gyfer y Comisiwn Elusennau. Nododd BO a CT eu bod yn Ymddiriedolwyr o hyd. Nododd SG y dylai'r broses fod yn dryloyw gyda thafleuni'n cael eu postio i bob drws am y cyfarfod cyntaf. Nododd DF a'r Cynghorydd AW y dylai syniadau ddod o'r gymuned. Cynigiodd SG arwain 3 Chynghorydd Cymuned fel Grŵp Llywio i symud hyn ymlaen. Gofynnodd GS pam fod 3 Chynghorydd. Gofynnodd DF pam na ellid cael is-bwyllgor a dywedodd na ellid cael rhai grantiau tra dan y Cyngor. Gofynnodd ER sut ydych chi'n dewis ymgeiswyr? Cyfeiriodd y Clerc at Reolau Sefydlog y Cyngor fel man cychwyn. Cynigiodd SG fod DF, GW a CT yn dod yn grŵp Llywio i ddatblygu cynllun ar gyfer symud ymlaen gyda'r VHM ac adrodd yn ôl i'r Cyngor.	Cynigiwyd gan SG, ER 2il.
8.	Diweddariad Maes	Mae SG wedi cadarnhau gydag E Page fod y Cyngor yn adolygu meysydd. Nododd CT broblem isosod a allai godi.	SG i adrodd yn ôl ar gynnydd yn y cyfarfod nesaf.
		SG yn gofyn i'r Cyng AW am wybodaeth ariannu ar gyfer Fields.	
9.	Prosiectau Treftadaeth	Safle Bws – mae SG wedi glanhau lloches bws ac yn aros i gael ei ail-ddylunio.	SG i osod archeb pan dderbynnir yr ail ddyluniad.
		Arwydd y Tywysog Llewelyn – Dywedodd SG fod Alun wedi cynnig ei wasanaeth ac y bydd yn archwilio'r gost fechan o baent. Symud ymlaen pan fydd y tywydd wedi gwella. ALLAI O dynnu'r bonyn pan fo'n gyfleus?	SG i ddiweddaru fis nesaf
		Cerflun Tywysog Llewelyn – Nododd Sg y dylai hwn fod yn rhan o gais grant Llwybr Treftadaeth.	SG i adrodd yn ôl yn y cyfarfod nesaf.
		Pwmp Bragdy - Cadarnhaodd GS y lleoliad roedd Dilys Ric wedi'i ddewis, cytunwyd yn flaenorol y byddai'n cadarnhau, fodd bynnag gwrthododd SG a dewisodd y tu allan i'r Eglwys. SG i gysylltu â phrifyrdd.	Safle Eglwys arfaethedig SG, ER 2il gynnig. SG i gysylltu â phrifyrdd am ganiatâd.
10.	Statws Coffa Neuadd Bentref	Ni nododd GS unrhyw dystiolaeth mai neuadd goffa ydyw. Awgrymodd CT adael am y tro. Nododd y Cyng AW fod cyfeiriadur adeiladau cymunedol ar gyfer Ynys Môn yn cael ei lunio. CT i gymryd ffurflenni a siarad â GS.	CT/GO i adrodd yn ôl i'r cyngor yn y cyfarfod nesaf.
11.	Diweddariad Cae Chwarae	Nododd SG ei fod yn aros am ddiweddariad ar yr archwiliad safle. Gobeithir cael adroddiad ar gyfer y cyfarfod nesaf. Nododd SG fod grantiau ond bod angen ymgynghori â'r pentrefi. Byddai adolygiad o atgyweiriadau gofynnol yn cael ei drafod ar ôl i'r adroddiad gael ei ddsbarthu.	SG i drefnu adroddiad ar gyfer y cyfarfod nesaf.
12.	Gwefan	Adroddodd y Clerc nad oedd cofnodion Gorffennaf i Dachwedd ar y wefan ond fel y maent wedi eu cytuno erbyn hyn, byddent yn cael eu cyfieithu a'u lanlwytho cyn gynted â phosibl.	Clerc i ddiweddaru'r wefan
13.	Digwyddiadau Arfaethedig	Nododd CT y byddai sioe flodau eleni yn gynharach a gobeithio y bydd y cyfarfod cyntaf ganol mis Chwefror. Nodyn yn unig.	
		Nododd y Clerc y diolch a dderbyniwyd oddi wrth DPP Aberffraw. Nododd DF fod 40 Pabi Coffa wedi'u dychwelyd ond bod angen mwy. Clerc i brynu mwy o abi.	Clerc i brynu mwy o Pabi

		Gwasanaeth Carolau – nododd DF y dylai'r cyngor drefnu hyn yn gynharach eleni. Dylai'r Cyngor weithio gyda'r Eglwys a VHMC.	Clerc i wthio trefniadaeth y digwyddiad ymlaen.
14.	Cynllunio	Nodwyd caniatâd cynllunio ar gyfer 5 Y Fron.	

15.	Prydero n Cymunedol	Derbyniodd CT gŵyn ynglŷn â pharcio dros nos yng Nglan y Môr. Angen arwydd 'dim parcio dros nos'. Mae SG wedi gofyn am arwydd gan briffyrdd CSYM. Mae arwyddion 'Dim Gwersylla'. Gofynnodd ER pwy sy'n mynd i'w blismona, dywedodd SG mai dim ond trigolion oedd yn ei ddweud. Hefyd, cerbydau yn gallu cael mynediad i Draeth Mawr. Ond nid cyfrifoldeb cynghorau yw traeth. Cyng AW i ofyn i CSYM ynglŷn â sbwriel a mynediad i gerbydau ayb.	SG i osod arwydd ar ôl ei dderbyn gan CSYM Cyng AW i fynd ar ôl CSYM ynglŷn â sbwriel a mynediad i gerbydau yn Nhraeth Mawr.
16.	Unrhyw fusnes arall	Nododd DF y dylid anfon llythyr diolch at Brian Ibetston ynglŷn â helpu gyda bocsi. Crynhodd y Cyngorydd AW y gwaith a wnaed yn y gymuned - 1. Brwydr gosod gwyliau a diolchwyd i Mrs Levitt am helpu ac edrych i mewn i'r rheolau cynllunio ayb. 2. Ymwelodd y ddau Gyngorydd â henoed Min y Môr. Maes Llewellyn a nododd lawer o achosion o esgeulustod mewn cartrefi y maent yn ceisio eu gwella. 3. Roedd Cymhorthfa cyn y Nadolig a byddant yn monitro sŵn/arogl y fan fwyd/glendid/niwsans. 4. Gofynnodd R Owen am gymorth gyda llifogydd yn yr ardal - ffosydd heb eu clirio - wedi'u clirio nawr oherwydd bod Cyng AW yn gwthio priffyrdd. 5. Maes Parcio'r Traeth – y ddau gyngorydd yn gwthio am linellau melyn ger mynedfa maes parcio'r bont fel ei fod yn cael ei gadw'n glir. 6. Nododd y Cyng AW y byddai'n gwneud cais am sedd cynghorydd cymuned os yw sedd am gael ei chyfethol.	Clerc i drefnu.

Gan nad oedd unrhyw fusnes arall, daeth y cyfarfod i ben.